

ONDERHOUD ELZENSINGELS

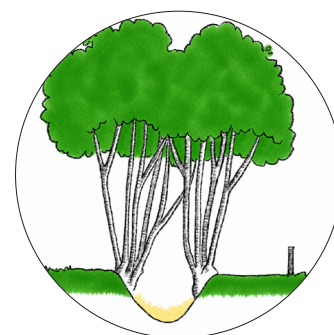
Woonplan Prikkebos Damwâld

Deze handreiking helpt u bij het goed beheren van zowel bestaande als nieuwe elzensingels. Een elzensingel is een lijnvormig element bestaande uit 1 of 2 rijen beplanting van voornamelijk zwarte elzen. Ze staan vaak aan één of twee kanten van een sloot of greppel.

Elzensingels zijn kenmerkend voor het landschap in de Noardlike Fryske Wâlden en dragen bij aan biodiversiteit, beschutting en een groene woonomgeving. Goed onderhoud zorgt ervoor dat ze gezond, veilig en toekomstbestendig blijven.

Zwarte els (*Alnus glutinosa*)

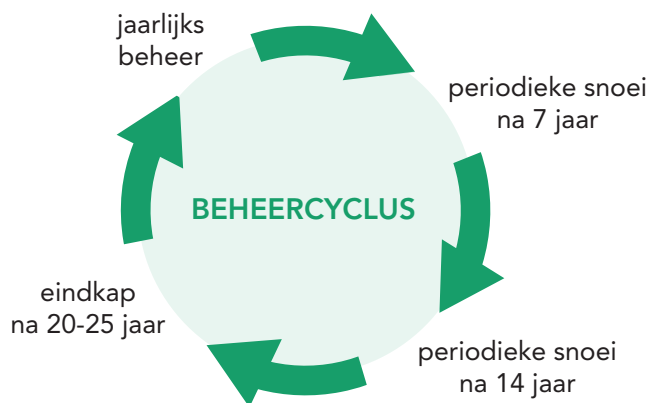

Elzensingel langs slootkant

JAARLIJKS BEHEER

Elk jaar mogen bramen, jonge opslag en andere beplanting die te dicht op de singel groeit worden verwijderd. Ook takken die tegen een raster groeien of over paden hangen, kunnen worden teruggesnoeid tot aan de afrastering of tot aan de voet van de singel. Dit voorkomt schade aan rasters en houdt de singel goed bereikbaar voor toekomstig onderhoud.

PERIODIEKE SNOEI

🕒 NA 7 JAAR EN NA 14 JAAR

Na 7 jaar en opnieuw na 14 jaar (na eindkap of nieuwe aanplant) moet er groot onderhoud worden uitgevoerd. Hierbij worden overhangende bomen en takken die te ver naar buiten groeien weggezaagd.

Belangrijk hierbij is:

- Er wordt niet in de singel zelf gezaagd. Alleen takken die naar buiten hangen worden verwijderd.
- De overblijvende bomen en struiken worden niet gedund.

Dit zorgt ervoor dat de singel zich ontwikkelt tot een mooie, dichte en windvaste structuur, zoals kenmerkend is voor traditionele elzensingels.

EINDKAP

🕒 NA 20 - 25 JAAR

Na 20 tot 25 jaar wordt de elzensingel in zijn geheel afgezet. Dit betekent dat alle stammen worden teruggezaagd tot op de stobben, zodat deze opnieuw kunnen uitlopen en een jonge, vitale singel vormen.

Bij de eindkap gelden de volgende richtlijnen:

- 3-4 bomen per 100 meter blijven staan als overstaanders. Dit zijn vitale, mooi gevormde exemplaren die bijdragen aan structuur, biodiversiteit en landschapsbeeld.
- Alle overige bomen worden afgezet zodat de stobben nieuwe scheuten kunnen vormen. De bomen worden op 15 cm boven maaiveld afgezet, met een schuin en glad snijvlak. Bij oudere singels kan de afzethoogte afwijken door eerdere beheerfasen.
- Er geldt een meldplicht: Voor eindkap van houtsingels en houtwallen moet vooraf een melding worden gedaan bij de gemeente als onderdeel van de regels voor groot onderhoud.

OVERIGE BEHEERVOORSCHRIFTEN

Rekening houden met het vogelbroedseizoen

- Elzensingels mogen alleen worden afgezet tussen 1 oktober en 15 maart, buiten het vogelbroedseizoen.
- Overhangende takken kunt u het hele jaar door terug snoeien, mits dit geen broedende vogels verstoort.

Rastering en bescherming

- Rasters mogen nooit aan bomen of stammen worden bevestigd. Dit voorkomt ingroei, schade aan de bomen en instabiliteit van het raster.
- Bij beweiding moet een veekerend raster op minimaal 1 meter afstand uit het midden van de singel worden geplaatst.
- De singels moeten worden beschermd tegen schade door vee of door werkzaamheden op aangrenzende percelen

Ongewenste houtsoorten

- Soorten zoals Amerikaanse vogelkers, Amerikaanse eik en ratelpopulier worden zoveel mogelijk bestreden. Dit kan door snoei of kap, bij voorkeur in de winterperiode.

Beheer langs watergangen

- Wanneer de elzensingel grenst aan een hoofd- of schouwwatergang, dan moet het beheer aan de slootzijde zo worden uitgevoerd dat het waterschap kan hekkelen en baggeren.
- Bij gecombineerd werk (afzetten + hekkelen) mag hekkelspecie niet in of op de singel worden verwerkt.

Foto's: Marcel van Kammen

